

Klases stundas plāns Dauna sindroma dienā

Nepieciešamie resursi

Tehniskais nodrošinājums: dators, projektor un ekrāns vai interaktīvā tāfele, skandas prezentācijas un video demonstrēšanai

Materiāli skolotājam: prezentācija, video “For the birds”: <https://youtu.be/pWIVoW9jAOs>, lapas ar numuriem aktivitātei “Četri dažādības stūri” pēc skolotāja izvēles.

Pirms stundas aicinām skolotāju iepazīties ar materiālu “Kas ir Dauna sindroms?” un noskatīties video “Nenovērsies, atbalsti!” <https://youtu.be/Cjh10ddUu98>, lai varētu atbildēt uz skolēnu jautājumiem par Dauna sindromu un Dauna sindroma dienu.

Materiāli skolēniem: darba lapas, lapiņas refleksijai un krāsojamās lapas pēc skolotāja izvēles.

Laiks	Skolotāja un skolēnu darbības, metodes, aktivitātes
Aktualizācija	
5 min (0-5)	Skolotājs demonstrē video https://youtu.be/pWIVoW9jAOs un aicina skolēnus, to skatoties, apdomāt: - Par ko ir filmiņa? - Kādi ir putni, kas tajā redzami? - Kā tu domā, kādēļ mazie putni un lielais putns rīkojas tieši tā? Ja nepieciešams, skolotājs video var demonstrēt vairākkārt vai ar pauzēm. <i>Skolēni skatās video, meklē atbildes uz jautājumiem.</i> Pēc video noskatīšanās skolotājs aicina skolēnus dalīties ar savām atbildēm, uzvedina uz atbildēm par citādo, atšķirīgo, dažādo un kā tas ietekmē attiecības. <u>Metodes</u> atbildēšanas procesa organizēšanai: skolotājs var izmantot popkorna metodi – skolēni paši piesakās atbildēt nenoteiktā secībā, var izsaukt tāpat vai izsaukt, izmantojot vārdu kartītes/kociņus/<i>ClassDojo</i>, lai nodrošinātu nejaušības principu. Var izmantot bumbiņu vai kādu citu “runājošo priekšmetu” - runā tikai tas, kam rokās ir šis priekšmets. Skolēni paši priekšmetu var padot tālāk nākamajam skolēnam. <i>Skolēni dalās ar savām atbildēm klasē.</i>

Skolotājs apkopo skolēnu atbildes domu zirneklī uz tāfeles un paskaidro, ka *video redzējām, kā tipiski reaģējam uz kaut ko, kas ir atšķirīgs. Līdz ar to šodien runāsim par dažādību un Dauna sindroma dienu, kas (šodien) ir 21. martā.*

Skaties video un atbildi uz šiem jautājumiem

Par ko ir filma?
Kādi ir putni, kas tajā redzami?
Kādēļ lielais putns un mazie rīkojas tieši tā?

1 min
(5-6)

Skolotājs komunicē stundas sasniedzamos rezultātus.

*Pētīt, kas mums ir kopīgs un atšķirīgs.
Uzzināt vairāk par Dauna sindroma dienu.*

21. marts – Starptautiskā
Dauna sindroma diena

Klases stunda

Sasniedzamie
rezultāti

Pētīt, kas mums ir kopīgs
un atšķirīgs

Uzzināt vairāk par Dauna
sindroma dienu

Apjēgšana

15 min
(6-21)

Skolotājs: *Pirms pastāstu jums par Dauna sindromu un Dauna sindroma dienu, apskatīsimies, cik mēs šajā klasē esam līdzīgi un dažādi.*

Aktivitāte: četri dažādības stūri.

Prezentācijā redzams jautājums un četras atbildes uz šo jautājumu. Katrs klases stūris simbolizē vienu atbildi. Pirms katra jautājuma skolotājs norāda, kurš stūris būs kura atbilde, lai skolēni var doties uz stūri, kas atbilst viņu atbildei, vai katrā klases stūrī skolotājs var piestiprināt lapu ar cipariem no 1 līdz 4. Skolotājs nolasa jautājumu, atbildes un norāda uz attiecīgajiem stūriem.

Skolēni dodas uz to klases stūri, kas atbilst viņu atbildei.

Pēc nostāšanās stūros skolotājs vērš skolēnu uzmanību un pārrunā ar klasi, kādas grupas izveidojušās, kuros stūros ir vairāk vai mazāk skolēnu, ko tas liecina par dažādību klasē.

Lai atspoguļotu, cik dažādība liela, skolotājs var lūgt skolēnus stūrī "Cits" dalīties ar savām atbildēm, piem., kāds mājdzīvnieks viņiem ir, ja tas nav suns vai kaķis.

Skolotājam jāpievērš uzmanība tam, lai normalizētu atbildi "Nav", piem., nav brāļu un māsu, nav mājdzīvnieku.

Skolēni atbild uz skolotāja jautājumiem, izsaka savas idejas.

Skolotājs var neizmantot visus dotos jautājumus vai var mainīt tos pret saviem jautājumiem.

Četri dažādības stūri

- Uz ekrāna būs redzams jautājums un četras atbildes
- Katrs klases stūris ir viena atbilde
- Pēc skolotāja aicinājuma dodies uz stūri, kas sakrīt ar tavu atbildi

Kādā krāsā tev ir acis?

1. brūnas
2. zaļas
3. zilas
4. pelēkas

Kas ir tavs mīļākais ēdiens?

1. suši
2. pīca
3. burgeri
4. cits

	Cik māsu un brāļu tev ir? 1. 1 2. 2 3. vairāk par 2 4. nav neviena	Kas ir tavi mīļākie svētki? 1. Ziemassvētki 2. Jāņi 3. dzimšanas diena 4. citi svētki	Kurā gadalaikā tu esi dzimis/-usi? 1. ziema 2. pavasaris 3. vasara 4. rudens
	Kādā krāsā tev ir mati? 1. brūni 2. melni 3. blondi 4. rudi		
5 min (21-26)	Pēc aktivitātes skolotājs jautā klasei, kas bija kopīgs un atšķirīgs. Vērš skolēnu uzmanību uz to, ka skolēniem savā starpā atšķīrās gan izskats, gan intereses utt. Tajā pašā laikā bija lietas, kas sakrita ar vienu daļu klasesbiedru, un lietas, kas sakrita ar citiem. Pēc tam skolotājs lūdz skolēnus pāros apdomāt un dalīties klasē, kas visiem šajā klasē ir kopīgs? Var uzdot uzvedinošus jautājumus. Skolotājs veido domu zīrnekli uz tāfeles, apkopojot skolēnu idejas. <i>Skolēni pāros pārrunā idejas, kas visiem šajā klasē ir kopīgs, piem., visi ejam vienā klasē, mācāmies vienā skolā, mums ir viena klases audzinātāja, visi esam skolēni, visi esam cilvēki, mums visiem ir svarīgi, ka mums ir draugi, mums visiem patīk darīt to, kas mums padodas, mums visiem patīk labi pavadīt laiku, mums visiem ir svarīgi justies pieņemtiem utt.</i> <i>Skolēni dalās ar savām atbildēm klasē.</i> Skolotājs norāda, ka visiem ir kaut kas atšķirīgs un tajā pašā laikā kopīgs.		

Kas mums visiem ir kopīgs?

10 min
(26-36)

Skolotājs skaidro: *Mēs tikko pieredzējām, ka mēs esam dažādi, tajā pašā laikā mums visiem ir kaut kas kopīgs vienam ar otru.*

Dauna sindroms ir vēl viens veids, kā cilvēki var būt dažādi. Šodien pastāstīšu vairāk par Dauna sindromu un Dauna sindroma dienu.

Skolotājs paskaidro, ka 21. marts ir Dauna sindroma diena, stāsta par to un aicina skolēnus piefiksēt jauno un interesanto, ko stāstījuma laikā saklausa, darba lapās.

Skolēni klausās un darba lapā piefiksē to, ko iepriekš par Dauna sindromu nav zinājuši vai kas šķitis interesants.

Skolotājs: *Dauna sindroms nav slimība (tas nav lipīgs), bet gan ģenētisks stāvoklis, ko izraisa papildu hromosoma 21. hromosomu pāri.*

Ko jaunu vai interesantu uzzināji par Dauna sindromu un Dauna sindroma dienu? Piefiksē!

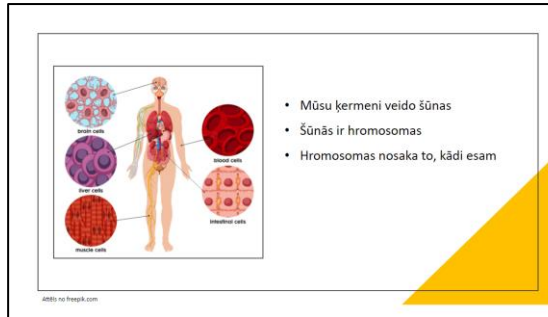

Kas ir Dauna sindroms?

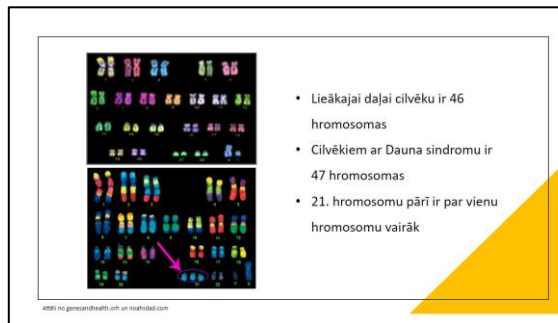

- Dauna sindroms nav slimība
- Tas nelip
- To nevar un nevajag ārstēt
- Tas ir ģenētisks stāvoklis
- Cilvēkiem tas ir uz mūžu

Skolotājs: *Ja mēs paskatītos uz savu roku ar mikroskopu, mēs redzētu, ka esam veidoti no šūnām. Ja mēs paskatītos vēl lielākā palielinājumā uz šūnām, mēs redzētu, ka tajās ir hromosomas. Hromosomas nosaka to, kādi mēs esam, piem., nosaka acu krāsu, matu krāsu un struktūru, cik gari esam utt.*

Skolotājs: *Lielākajai daļai cilvēku ir 46 hromosomas jeb 23 hromosomu pāri. Cilvēkiem ar Dauna sindromu ir viena papildu hromosoma 21. pāri. Tas nozīmē, ka cilvēkiem ar Dauna sindromu ir 47 hromosomas 46 vietā. Tam ir liela ietekme uz cilvēka ķermeni – kā tas izskatās un darbojas. Tā kā Dauna sindroms nav slimība, tam nav arī zāļu. Tas nav kaut kas, kas būtu jāārstē, un cilvēkiem tas ir uz mūžu.*

Skolotājs: *21. marts ir īpašs ar to, ka tā ir Dauna sindroma diena. Attiecīgi 21.03. simbolizē trešo hromosomu divdesmit pirmajā pāri. Dauna sindroma dienā cilvēki tiek aicināti vilkt dažādu krāsu zeķes, kas simbolizē dažādību, iekļaujošu un cieņpilnu attieksmi pret cilvēkiem ar Dauna sindromu.*

Atbalstam skatīt Skolotāja materiālu “Kas ir Dauna sindroms?”.

Ar ko
21. marts
ir īpašs?

21. marts – Starptautiskā
Dauna sindroma diena

- 21.03. simbolizē trešo hromosomu divdesmit pirmajā pāri
- Aplūkojot 21. hromosomu mikroskopā, tā līdzinās zeķītei
- Dauna sindroma dienā cilvēki tiek aicināti vilkt dažādu krāsu zeķes, kas simbolizē dažādību, iekļaujot un cieņpilnu attieksmi pret cilvēkiem ar Dauna sindromu

Islandes Valsts prezidents
Guðni Torlácjús Jóhannesson
Dauna sindroma dienā 2017. gadā.

Skolotājs aicina skolēnus uzdot jautājumus, atbild uz tiem.

Ja skolēni uzdod jautājumus, uz kuriem skolotājs nevar atbildēt, skolotājs var apkopot neatbildētos jautājumus un sazināties ar biedrības “Dauna Sindroms Latvija” pārstāvi Velgu Polinsku (velga.polinska@gmail.com, <https://www.facebook.com/DaunaSindromsLatvija>), lai iegūtu atbildes un pārrunātu tās nākamajā stundā.

Skolotājs lūdz skolēnus pārī pārrunāt:

- Ar ko ir atšķirīgi cilvēki ar Dauna sindromu?
- Kas cilvēkiem ar Dauna sindromu ir kopīgs ar mums visiem? (Skolotājs var norādīt uz otro domu zīrnokli.)

Skolotājs aicina skolēnus dalīties ar savām atbildēm klasē.

Skolēni pāros pārrunā savas idejas, dalās klasē ar tām.

Kas mums atšķirīgs?

Kas mums kopīgs?

Refleksija

4 min
(36-40)

Stundas noslēgumā skolotājs lūdz skolēnus pāros vai mazās grupiņās pārrunāt vai katru uzrakstīt uz lapiņas:

- 1 lietu, ko uzzināju par Dauna sindroma dienu;
- 1 lietu, ko es uzzināju par sevi un saviem klases biedriem šajā stundā.

Pēc tam skolotājs aicina skolēnus, kuri vēlas, dalīties ar savām atbildēm klasē skaļi.

Skolēni pārrunā atbildes pāros vai grupās, pieraksta.

Skolēni dalās ar savām atbildēm klasē. Lapiņas nodod skolotājam vai pielīmē pie tāfeles/klases durvīm, dodoties ārā no klases.

Izejas biļete

- 1 lieta, ko uzzināju par Dauna sindroma dienu
- 1 lieta, ko uzzināju par sevi un saviem klases biedriem

Vairāk
informācijas
par
cilvēkiem ar
Dauna
sindromu

- Dažādi dzīvesstāsti:
<http://saulesberni.blogspot.com/>
- Biedrības "Dauna sindroms Latvija"
FaceBook lapa:
<https://www.facebook.com/DaunaSindromsLatvija>
- Biedrības "Dauna sindroms Latvija"
Twitter konts:
https://twitter.com/DS_Latvija

Papildu aktivitāte

Skolotājs var piedāvāt skolēniem krāsojamās lapas ar zeķēm.